

BIO-ΗΘΙΚΑ

Μηνιαίο Ενημερωτικό Δελτίο

Νοέμβριος 2017

Σας καλωσορίζουμε στο μηνιαίο ενημερωτικό δελτίο της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής (ΕΕΒ). Η ηλεκτρονική αυτή έκδοση έχει ως σκοπό να παρουσιάζει ζητήματα βιοηθικής ή επιστημονικά νέα που απασχολούν τη διεθνή επικαιρότητα και δεν προβάλλονται σε ελληνικά μέσα ενημέρωσης. Επίσης, περιλαμβάνει νέα για τη δραστηριότητα της Επιτροπής, ενημέρωση για συνέδρια σχετικά με τη βιοηθική και παρουσιάσεις βιβλίων. Περισσότερες πληροφορίες για την Επιτροπή στην ιστοσελίδα: www.bioethics.gr.

Περιεχόμενα

- [Νέα της Επιτροπής](#)
- [Νέα](#)
- [Βιβλιοπαρουσιάσεις](#)
- [Άρθρα online](#)
- [Συνέδρια/Σεμινάρια](#)
- [Πρακτική άσκηση στην Επιτροπή](#)
- [Ενημέρωση σχολείων](#)
- [Περιοδικό Βιοηθικά](#)

ΝΕΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Πρόεδρος της Επιτροπής, κα Ελένη Ρεθυμιωτάκη, απηύθυνε χαιρετισμό στην «Παγκόσμια Ημέρα Βιοηθικής 2017, Ισότητα, Δικαιοσύνη και Ισονομία», που διοργάνωσε η UNESCO και το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ και διεξήχθη στις 19/10/2017 στην Αθήνα.

Η Πρόεδρος της Επιτροπής, κα Ελένη Ρεθυμιωτάκη, εκπροσώπησε την Επιτροπή στη διεθνή διάσκεψη «20th Anniversary of the Oviedo Convention: Relevance and Challenges», που διοργάνωσε η Committee on Bioethics (DH-BIO) και διεξήχθη στις 24-25 Οκτωβρίου στο Στρασβούργο.

Στην [Αποδελτίωση Ημερήσιου Τύπου](#) του Νοεμβρίου μπορείτε να δείτε τις ειδήσεις που απασχόλησαν προσφάτως τον ελληνικό Τύπο και εγείρουν ηθικά διλήμματα.

ΝΕΑ



Ιράν: Η νόμιμη αγορά νεφρών δημιουργεί συγχρόνως μία μαύρη αγορά

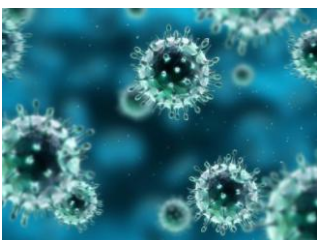
Το Ιράν είναι η μόνη χώρα στον κόσμο που οι άνθρωποι μπορούν να πωλούν νόμιμα τα νεφρά τους. Σύμφωνα με μία έρευνα στο Los Angeles Times, οι λήπτες πληρώνουν 4.600\$ στην κρατική μεταμόσχευση και οι δωρητές (ή πωλητές) τα λαμβάνουν όταν η διαδικασία έχει τελειώσει. [Περισσότερα](#)



Βατικανό: Ο Πάπας καταδικάζει την ευγονική που κρύβεται πίσω από την άμβλωση εμβρύων με σύνδρομο Down

Ο Πάπας Φραγκίσκος καταδίκασε την «ευγονική» που κρύβεται πίσω από την αύξηση του αριθμού των αμβλώσεων εμβρύων με σύνδρομο Down, αναφέροντας ότι οι άνθρωποι με μειωμένες ικανότητες αντιμετωπίζουν μια «τάση παραγκωνισμού» στη σύγχρονη κοινωνία.

[Περισσότερα](#)



ΗΠΑ: Η Επιτροπή Lancet ζητά τη μεταρρύθμιση των πειραματικών κυτταρικών θεραπειών

Η φήμη της έρευνας για τα βλαστοκύτταρα υπονομεύεται από «ασυνείδητες» κλινικές που προσφέρουν μη αποδεδειγμένες θεραπείες, αναφέρει μια έκθεση που δημοσιεύθηκε από την Επιτροπή Lancet για τα βλαστοκύτταρα και την αναγεννητική ιατρική. Η Επιτροπή συγκέντρωσε κορυφαίους επιστήμονες για να επανεξετάσουν την πρόοδο και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τομέας αυτός. [Περισσότερα](#)



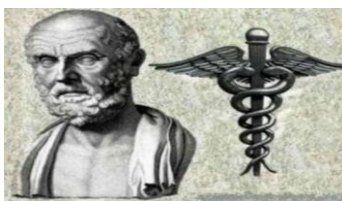
Σαουδική Αραβία: Δόθηκε υπηκοότητα σε ρομπότ

Ο Δρ. David Hanson, ιδρυτής της εταιρίας Hanson Robotics, δημιούργησε το 2015 ένα ρομπότ το οποίο ονόμασε Σοφία. Η Σοφία είναι το πιο ανεπτυγμένο ρομπότ της εταιρίας και είναι γνωστή για την ανθρώπινη εμφάνιση της, την πολύ υψηλή τεχνητή νοημοσύνη της και για την ικανότητα εκδήλωσης συναισθημάτων. [Περισσότερα](#)



ΗΠΑ: Ο FDA εγκρίνει τη δεύτερη γονιδιακή θεραπεία για τον καρκίνο

Ο Αμερικάνικος Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA) ενέκρινε τη δεύτερη στον κόσμο γονιδιακή θεραπεία για την καταπολέμηση του καρκίνου του αίματος. Η θεραπεία αυτή, η οποία ονομάζεται "Yescarta", προορίζεται για ενήλικους ασθενείς με λέμφωμα από μεγάλα Β-κύτταρα στους οποίους έχουν αποτύχει οι συμβατικού τύπου θεραπείες. [Περισσότερα](#)



Κόσμος: Νέος όρκος του Ιπποκράτη για τους ιατρούς

Το 1948, με τη Διακήρυξη της Γενεύης ο Παγκόσμιος Ιατρικός Σύλλογος δημιούργησε μία σύγχρονη εκδοχή του όρκου του Ιπποκράτη. Σε αυτήν, δεν υπήρχε η επίκληση των αρχαίων θεών, αλλά αυτό διατηρήθηκε. Στη φετινή γενική συνέλευση του Συλλόγου η Διακήρυξη της Γενεύης εκσυγχρονίστηκε. [Περισσότερα](#)



Μέκονγκ: Οξύνεται η ανθεκτικότητα στα φάρμακα της ελονοσίας

Οι φόβοι των επιστημόνων που μελετούν την ελονοσία απέβησαν μοιραίοι με την ανακάλυψη ενός παράσιτου της ελονοσίας να είναι ανθεκτικό ακόμα και στην πρώτη γραμμή αντιμετώπισης με συνδυαστική θεραπεία αρτεμισίνης, στο γεωγραφικό τόξο που εκτείνεται από τη δυτική Καμπότζη, μέσω της βορειοανατολικής Ταϊλάνδης, έως και το νότιο Λάος, περιοχές του Μεγάλου Μέκονγκ. [Περισσότερα](#)



Γερμανία : Νομιμοποίηση ενός «τρίτου φύλου»;

Η ομοσπονδιακή γερμανική δικαιοσύνη «απαίτησε» την Τετάρτη 8 Νοεμβρίου τη νομιμοποίηση της «εγγραφής ενός "άλλου" φύλου πέραν του αρσενικού και του θηλυκού στα πιστοποιητικά γεννήσεως», προτείνοντας για παράδειγμα τον όρο «ενδιάμεσο» ή «διάφορο». Το Συνταγματικό Δικαστήριο κάλεσε τη Βουλή των Αντιπροσώπων να «ψηφίσει ένα νόμο στο πνεύμα αυτής της ιδέας πριν το τέλος του 2018». [Περισσότερα](#)



Τέξας: Αυστηροποίηση του πλαισίου για τις εντολές μη ανάνηψης ασθενούς

Στο Τέξας υπάρχει εκ του νόμου μια δυνατότητα για τους ασθενείς να επιλέγουν σε περίπτωση που πάθουν καρδιακή ανακοπή αν θα επιχειρηθεί ή όχι ανάνηψή τους. Η επιλογή τους αυτή εκδηλώνεται με την υπογραφή μιας προκαταρκτικής εντολής από το τελικό στάδιο της ζωής για μη επαναφορά τους (στο εξής: εντολή GME [DNR orders]).

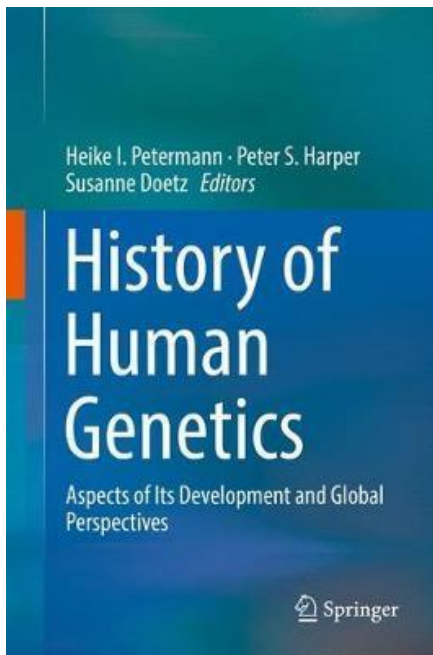
[Περισσότερα](#)



Γαλλία: Αναθεώρηση της νομοθετικής ρύθμισης για την ευθανασία 2018;

Σύμφωνα με τον οργανισμό ADMD (Association pour le droit à mourir dans la dignité, Οργανισμός για το δικαίωμα του να πεθαίνει κανείς αξιοπρεπώς), η γαλλική κυβέρνηση προβλέπει να συμπεριλάβει διατάξεις για το τέλος της ζωής στον μελλοντικό της νόμο για τη βιοηθική. [Περισσότερα](#)

History of Human Genetics. Aspects of Its Development and Global Perspectives. Επιμέλεια: Heike I. Petermann, Peter S. Harper, Susanne Doetz. Springer International Publishing 2017, σελ. 576.



Γραμμένο από 30 συγγραφείς από όλο τον κόσμο, το βιβλίο αυτό παρέχει μια μοναδική επισκόπηση των συναρπαστικών ανακαλύψεων και των εκπληκτικών εξελίξεων στην ανθρώπινη γενετική τα τελευταία 50 έτη. Οι μεμονωμένες συνεισφορές, που βασίζονται σε επτά διεθνή εργαστήρια για την ιστορία της ανθρώπινης γενετικής, καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως τα πρώτα χρόνια της πειθαρχίας, την χαρτογράφηση γονιδίων και τη διάγνωση. Περαιτέρω, συζητούν το status quo της ανθρώπινης γενετικής σε διάφορες χώρες και υπογραμμίζουν την αξία της γενετικής συμβουλευτικής ως ένα σημαντικό υποπεδίο της ιατρικής γενετικής.

Μέγκη Ράκουλη - Stagiaire EEB

Η Επιρροή του Όρκου του Ιπποκράτη στη Σύγχρονη Βιοηθική: Α.Πλεύρης, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2012, σελ.168.



Βασική επιδίωξη αυτού του βιβλίου αποτελεί η αντιμετώπιση του Όρκου του Ιπποκράτη από τη βιοηθική πλευρά. Μέσα από αυτή την ανάλυση, διαφαίνεται η έντονη επιθυμία του συγγραφέα να τονίσει τη διαχρονικότητα του Όρκου και να καταδείξει τον τρόπο του σημερινού έντονου ηθικού προβληματισμού σε θέματα ιατρικής φύσεως, μέσα από το πλαίσιο της Ιπποκράτειας ηθικής, πράγμα που θεμελιώνει, ταυτόχρονα, τη βασική θέση του Όρκου, ότι αποτελεί την απαρχή της ιατρικής δεοντολογίας. Στο βιβλίο, μετά τις εισαγωγικές παρατηρήσεις, αναλύεται το κείμενο του Όρκου του Ιπποκράτη και παρέχονται ιστορικά στοιχεία για τον Ιπποκράτη. Έπειτα, διενεργείται ανά τμήματα ανάλυση του κειμένου του Όρκου του Ιπποκράτη. Στη συνέχεια, πραγματοποιείται ενδελεχής σχολιασμός του κώδικα ιατρικής δεοντολογίας (N 3418/2005) και παρατίθενται βιοηθικοί προβληματισμοί με γνώμονα τον Όρκο, του συγγραφέα και της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής, αναφορικά με τη συναίνεση στη σχέση ιατρού – ασθενούς. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στον επίλογο του έργου, όπου γίνεται ιδιαίτερη μνεία στα συμπεράσματα επί της σχέσης

της σύγχρονης ιατρικής πρακτικής με την Ιπποκράτεια Ηθική. Τέλος, το έργο περιλαμβάνει παράρτημα Νομοθεσίας και συγκεκριμένα του Ν 3418/2005 «Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας», καθώς και ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία.

Αλεξάνδρα Ι. Κοζαμάνη - Stagiaire EEB

ΑΡΘΡΑ ONLINE

Έρευνα στον καρκίνο

Joffe S, Miller FG. Ethics of cancer clinical trials in low-resource settings. [J Clin Oncol](#). 2014 Oct 1;32(28):3192-6.

Τροποποίηση γονιδιώματος

Araki M, Ishii T. International regulatory landscape and integration of corrective genome editing into in vitro fertilization. [Reprod Biol Endocrinol](#). 2014 Nov 24;12:108.

Γενετικές εξετάσεις απευθείας στον καταναλωτή

Turrini M, Prainsack B. Beyond clinical utility: The multiple values of DTC genetics. [Appl Transl Genom](#). 2016 Feb 1;8:4-8.

Ιατρικός τουρισμός

Deonandan R. Recent trends in reproductive tourism and international surrogacy: ethical considerations and challenges for policy. [Risk Manag Healthc Policy](#). 2015 Aug 17;8:111-9.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ/ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

29 Μαρτίου - 1 Απριλίου 2018

Χανιά, Ελλάδα

Η ζωή πριν τον θάνατο: ευ ζην και ευ θνήσκειν»

Διοργάνωση: Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης, Σχολή Επιστημών Υγείας Παν. Κρήτης, Σχολή Επιστημών Υγείας Παν. Ιωαννίνων, κ.ά.

[Πληροφορίες](#)

20-23 Μαρτίου 2018

Nijmegen, Ολλανδία

Advanced European bioethics course 'Suffering, Death and Palliative Care' Διοργάνωση: Radboudumc University Medical Centre

[Πληροφορίες](#)

13-15 Απριλίου 2018

New York, ΗΠΑ

Age and Longevity in the 21st Century: Science, Policy and Ethics Διοργάνωση: Global Bioethics Initiative & New York Medical College

[Πληροφορίες](#)

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Επιτροπή δίνει τη δυνατότητα πρακτικής άσκησης για θέματα του αντικειμένου της σε φοιτητές που έχουν ειδικό ενδιαφέρον για τη βιοηθική, από σχολές και τμήματα τόσο των θετικών, όσο και των θεωρητικών επιστημών. Η άσκηση μπορεί να διαρκέσει έως τρεις μήνες και είναι μη αμειβόμενη. [Περισσότερα](#)

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Η Επιτροπή έχει ξεκινήσει από τον Νοέμβριο του 2011 μία σειρά ενημερωτικών εκδηλώσεων που απευθύνονται σε μαθητές Γυμνασίων και Λυκείων για θέματα βιοηθικής. Θα ανταποκριθούμε με χαρά σε κάθε εκδήλωση ενδιαφέροντος. [Περισσότερα](#)

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΒΙΟΗΘΙΚΑ

Η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής εκδίδει το περιοδικό ΒΙΟΗΘΙΚΑ, σε ηλεκτρονική μορφή, το οποίο αποτελεί το πρώτο στην ελληνική επιστημονική κοινότητα. Με την ελπίδα να ανταποκριθούμε στις προσδοκίες αυτού του φιλόδοξου εγχειρήματος, καλούμε όχι μόνο καθιερωμένους, αλλά κυρίως νέους επιστήμονες να στείλουν τις συμβολές τους. [Περισσότερα](#)

Για εγγραφή ή διαγραφή από το Newsletter ΒΙΟ-ΗΘΙΚΑ, καθώς και για οποιοδήποτε άλλο ζήτημα επικοινωνήστε με την Επιτροπή μέσω της ειδικής [φόρμας επικοινωνίας](#).